

Μετανάστρια στον άγνωστο τόπο

Μια ομάδα γυναικών - μεταναστριών αποβιβάζεται σε κάποιο λιμάνι του Καναδά. Από εκεί οδηγούνται σε κάποια πόλη, όπου η υπηρεσία μεταναστών θα τις στείλει σε διάφορες εργασίες. Η νησίδα, άγνωστη μέσα στο πλήθος, προσπαθεί να βάλει τάξη στα συναισθήματα και τις σκέψεις της ...

λα στη μεγάλη ξένη πολιτεία τής ήταν άγνωστα. Ψηλά θεόρατα τα σπίτια, μεγάλοι οι δρόμοι, γκρίζος ο ουρανός, πολλή φασαρία. Οι άνθρωποι, μιλιούνια, πήγαιναν κι έρχονταν πιο πολύ με τ' αυτοκίνητα, πιο λίγο με τα πόδια. Καθένας μιλούσε τη δική του γλώσσα κι είχε τη δική του έγνοια... Αληθινά, ήταν μια άλλη ζωή τούτη δω. Μια ζωή γεμάτη αγκομαχητό και τρεχάλα. Κι οι μετανάστες, μέσα σ' όλα τούτα, ξαφνιασμένοι, αμίλητοι, σαν ζαλισμένα κοτόπουλα, να προσπαθούν να μπουν στο νόημά του. Νέοι άνθρωποι, απ' όλες τις φυλές – Έλληνες, Σπανιόλοι, Τούρκοι, Γερμανοί, Ιταλοί, Σέρβοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι – αγόρια και κορίτσια, έμοιαζαν σαν χαμένοι και με μάτια γεμάτα περιέργεια και απορία, γύρευαν να μαντέψουν τι θα γινόταν από δω και μπρος...

Τους φόρτωσαν στα μεγάλα τρένα, άλλους καθιστούς, άλλους όρθιους, ένα ανθρώπινο χαρμάνι πολύχρωμο κι αταίριαστο, και άρχισε το ταξίδι στην ξένη γη... Βογγούσαν οι τροχοί του τρένου, βογγούσαν και οι ψυχές των νέων παιδιών που τους πήγαιναν στο άγνωστο... Οι ελεγκτές περνούσαν και μάζευαν τα εισιτήρια, μιλώντας τη δική τους γλώσσα· κανείς σχεδόν από τους μετανάστες δεν καταλάβαινε τι έλεγαν, όλοι είχαν κλειστεί στον εαυτό τους και το τρένο πήγαινε το δρόμο του...

Σα νύχτωσε, ο μονότονος βρόντος απ' τους σιδερένιους τροχούς ακουγόταν πιο δυνατά και τρυπούσε το μυαλό της κοπέλας, που το 'χε αποφασίσει πια, πως όλα είχαν αλλάξει. Έκλεισε τα μάτια της, έφυγε από την πραγματικότητα και γύρισε με το μυαλό της χρόνια πίσω... Της φάνηκε πως ήταν παιδάκι στην αγκαλιά της μάνας της – κι ας ήταν γυναίκα, με-

στωμένη πια... - φαντάστηκε πως είχε γύρω της τον πατέρα και τ' αδέρφια της στο χωριό, άκουσε την αγαπημένη φωνή του παππούλη της να της μιλάει για τους ανθρώπους και το δίκιο... Σκέψη στη σκέψη, κουράστηκε κι αποκοιμήθηκε.

Δυο μερόνυχτα κράτησε το ταξίδι. Κι όταν έφτασαν στο σταθμό μιας άλλης μεγάλης πολιτείας, ήταν όλοι τους ψόφιοι από την κούραση και κατάμαυροι απ' τη μουντζούρα που 'βγαζε το φουγάρο του μαύρου τρένου. Κατέβηκαν, πάτησαν πάλι στην ξένη γη, προσπάθησαν να ξεμουδιάσουν το μυαλό και το κορμί τους...

Δεν είχαν προλάβει να πάρουν ανάσα, όταν τους μάζεψαν όλους, μπουλούκια – μπουλούκια, να τους περάσουν από έλεγχο· διαβατήρια, χαρτιά, σφραγίδες, διατυπώσεις. Όλα έγιναν γρήγορα, σαν να 'ταν μηχανές οι ξένοι που τα έκαναν, σωστά και ταχτικά, αλλά ψυχρά, χωρίς νεύρο. Σαν τέλειωσαν, τους είχαν έτοιμα κάτι μεγάλα λεωφορεία, αλλιώτικα από 'κείνα της πατρίδας, και τους φόρτωσαν σ' αυτά, χωριστά την κάθε φυλή.

Η κοπέλα μπήκε στο ίδιο λεωφορείο με καμιά πενηνταριά Ελληνίδες μετανάστριες, κι έφτασαν, νύχτα πια, στον ξενώνα. Ήταν ένα μεγάλο κτίριο μ' ένα πλήθος φωτισμένα παράθυρα. Ένοιωσε μια γαλήνη μόλις είδε το ήρεμο κτίριο. Κι όταν τις έβαλαν μέσα κι είδε τόσα πολλά δωμάτια δεξιά κι αριστερά, καθαρούς κι άνετους διαδρόμους και μέσα καλοστρωμένα, μαλακά κρεβάτια, τότε ένοιωσε ένα θαυμασμό για όλα τούτα. Και σκέφτηκε χωρίς να το θέλει: «Κοίτα να δεις τι όμορφα πράματα μπορούν να φτιάξουν οι άνθρωποι, όταν θέλουν...».

Τις έβαλαν τέσσερις κοπέλες σε κάθε δωμάτιο, και μετά μισο-συνεννοήθηκαν με τους νυχτερινούς φύλακες πού να πλυθούν, πού να κατουρήσουν, πώς να τακτοποιηθούν για να περάσουν τη νύχτα. Το πρωί, που θα ξημέρωνε ο Θεός τη μέρα του, ξεκούραστες και καθαρές να 'ταν πάλι έτοιμες που θα 'ρχόταν οι άνθρωποι από το «Ιμιγκρέϊσον» να κοιτάξουν τα χαρτιά τους και να τις τακτοποιήσουν σε ποιο σπίτι η καθεμιά θα πήγαινε υπηρέτρια... [...]

Μετά, μια – μια με τη σειρά τους οι κοπέλες πέρασαν από την υπηρεσία που θα τις μοίραζε στα ξένα σπίτια. Εκείνη ζήτησε να τη στείλουν στα βορεινά της καινούργιας χώρας που ζούσαν κάτι συγγενείς της, για να 'χει μια παρηγοριά και μια υποστήριξη κοντά τους. [...]

'Ενα πρωινό τη φώναξαν, είχε έρθει η σειρά της. Πετάχτηκε με χαρά και γρηγοράδα, μάζεψε την πάνινη βαλίτσα της· ήταν έτοιμη για όλα. Ο

φύλακας, καλός κι ευγενικός, της χαμογέλασε μ' εμπιστοσύνη, την πήρε από το χέρι, όπως παίρνουν τα μικρά παιδιά και την πήγε στο λεωφορείο. Την παράδωσε στον οδηγό, του είπε πού να την κατεβάσει, της ευχήθηκε το «γκουντ – λακ», κι έφυγε ικανοποιημένος που είχε κάνει καλά τη δουλειά του: τούτη δω ήταν η τελευταία κοπέλα από 'κείνη τη φουρνιά, που έφυγε από τον ξενώνα για τον προορισμό της...

Το λεωφορείο την πήγε στο μεγάλο σταθμό με τα πολλά τρένα. Ο οδηγός σταμάτησε σε μια μεριά που 'χε ένα πράσινο φως και κάτι μεγάλα ξένα γράμματα, της είπε κι αυτός «γκουντ – λακ» κι έμεινε μονάχη της, ξένη ανάμεσα σε ξένους... [...]

Σε λίγο βλέπει μια γυναίκα ψηλή και καλοντυμένη, με στητό κορμί και περπάτημα θαρρετό, με τα μαλλιά της τραβηγμένα πίσω σ' ένα μεγάλο κότσο, να της χαμογελάει με καλοσύνη. Μόλις της μίλησε στη γλώσσα της πατρίδας της, ένοιωσε μια ζεστασιά και μια γαλήνη. Κι όταν της είπε ότι είναι κι αυτή Ελληνίδα, μια κοινωνική λειτουργός που φρόντιζε για τις μετανάστριες με αγάπη, η κοπέλα ένοιωσε ένα κύμα χαράς να την πλημμυρίζει. Είχε βρει, επιτέλους, έναν άνθρωπο να τον εμπιστευτεί.

Της είπε γρήγορα – γρήγορα ποια είναι, ποιο είναι το χωριό της, και τι τράβηξε για να καταλήξει σ' αυτόν τον τόπο. Η γυναίκα γέλασε καλόκαρδα, της είπε πως τα ξέρει όλα τούτα και της έδειξε ένα μεγάλο φάκελο που κρατούσε. Εκεί μέσα ήταν κάθε τι για τη ζωή της μετανάστριας, τα χαρτιά της όλα, με νούμερα και με γράμματα ξένα και με γραμμές κόκκινες και μπλε. Της εξήγησε πως ένας τέτοιος φάκελος υπήρχε για κάθε μετανάστη, άντρα ή γυναίκα, πως όλα τα 'ξερε η υπηρεσία για τον καθένα.

Θαύμασε η κοπέλα τούτο το τέλειο σύστημα, μα όταν το καλοσκέφτηκε, σοβάρεψε και της πέρασε από το νου ότι όλα τούτα έμοιαζαν σαν δουλειά της αστυνομίας, σαν αλυσίδες φτιαγμένες με χαρτιά χρωματιστά κι όμορφα γράμματα. Ήταν σαν να παρακολουθούσαν τον κάθε ξενιτεμένο μάτια αόρατα από την πατρίδα του, για να μην μπορέσει να ξεφύγει από τη μοίρα του, να μη μπορέσει να λευτερωθεί από κείνα που άφησε πίσω του. Θύμωσε γι' αυτό που βρήκε με το νου της, δεν μπορούσε, όμως, να κάνει τίποτα για να τ' αλλάξει. Μόνο που ευχήθηκε να 'ρθει κάποτε μια μέρα που οι άνθρωποι από τις φτωχές χώρες να μπορούν να κανονίζουν μόνοι τους την τύχη τους, χωρίς χαρτιά και σφραγίδες, χωρίς το μάτι του κράτους να τους παρακολουθεί παντού. [...]

**Μάρθα Ζέη
(Καναδάς)**